

KRYSTIAN WĘGRZYNEK

Międzynarodowa Konferencja Naukowa Poświęcona Ocenie Historycznej Powstań Śląskich i Plebiscytu na Górnym Śląsku (Katowice, 19 XI 2019)

W setną rocznicę wybuchu I powstania śląskiego Biblioteka Śląska zorganizowała Konferencję Naukową Poświęconą Ocenie Historycznej Powstań Śląskich i Plebiscytu na Górnym Śląsku. Obyła się ona 19 listopada 2019 roku w Sali Sejmu Śląskiego w Katowicach.

Uroczystego otwarcia konferencji dokonali Robert Magdziarz, wicewojewoda śląski oraz dyrektor Biblioteki Śląskiej, prof. Zbigniew Kadłubek. Dyrektor odczytał także list, jaki do uczestników konferencji skierował marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski.

Prelegentami konferencji byli: inicjator wydarzenia – prof. Ryszard Kaczmarek (Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej), dalej prof. Klaus Ziemer (Instytut Niemiecki w Warszawie), prof. Teresa Kulak (Uniwersytet Wrocławski), prof. Jan Rychlik (Uniwersytet Karola w Pradze), dr hab. Krzysztof Nowak (Uniwersytet Śląski), dr hab. Zygmunt Woźniczka (Uniwersytet Śląski), dr Jim Bjork (Department of History, King's College London), prof. Tomasz Schramm (Uniwersytet A. Mickiewicza w Poznaniu) i prof. Jan Żaryn (Uniwersytet im. Kardynała S. Wyszyńskiego w Warszawie).

Wybitni historycy przypomnieli wydarzenia z lat 1919–1921, które miały miejsce na Górnym Śląsku oraz analizowali je w kontekście ogólnopolskim i ogólnoeuropejskim. Ryszard Kaczmarek omówił zaangażowanie państwa polskiego w przebieg górnośląskich zrywów w kontekście zmiennych politycznych narracji ostatnich stu lat. Klaus Ziemer przyjrzał się zanikającej pamięci o wydarzeniach z lat 1919–1921 w niemieckiej historiografii. Zygmunt Woźniczka zestawiał powstania śląskie z ogólnonarodowymi zrywami od insurekcji kościuszkowskiej po powstanie warszawskie. Stanowisko stolicy prowincji śląskiej wobec wydarzeń

na Górnym Śląsku przeanalizowała Teresa Kulak. Jim Bjork sprawdził, jak informacje o regionie docierały do brytyjskiej opinii publicznej. Jan Rychlik i Krzysztof Nowak zajęli się relacjami Praga–Warszawa. Tomasz Schramm przedstawił stanowisko dyplomacji francuskiej wobec sytuacji odradzającej się Rzeczpospolitej, a w szczególności wobec „sprawy śląskiej”. Jana Żaryna również interesowały gry dyplomatyczne, ale toczony pomiędzy Stolicą Apostolską a dyplomacjami zaangażowanych w kwestię górnośląska krajów. Dyskusję moderował prof. Maciej Fic, historyk z Uniwersytetu Śląskiego.

Wśród oficjalnych gości byli: wiceprezydent Katowic Waldemar Bojarun, biskup diecezji katowickiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego Marian Niemiec, dyrektor Archiwum Państwowego w Katowicach Piotr Greiner, dyrektorka Muzeum Powstań Śląskich Halina Bieda. W konferencji wzięli także udział przedstawiciele samorządów i władz miejskich, pracownicy naukowcy, pedagodzy, młodzież szkolna oraz przedstawiciele środowiska bibliotekarskiego. Wicewojewoda śląski Robert Magdziarz zwracając się do zaproszonych gości, ale także do młodzieży, która zapełniła górne galerie historycznego obiektu powiedział:

Cieszę się i dziękuję państwu, że przybyliście na tę konferencję, która jest bardzo ważna, bo dotyczy naszego regionu. Cieszę się, że wśród nas jest tyle młodzieży, ponieważ ta konferencja jest dla nich, żeby poznawali historię dogłębniej, wiedzę o naszych przodkach szczegółowej niż jest to podawane w książkach, bo wiele informacji jest w pamięci ludzkiej w każdej śląskiej rodzinie [...]. Chciałbym żeby w młodym pokoleniu była taka chęć miłowania Ojczyzny jak w naszych przodkach i wszystkim życzę, że gdziekolwiek będą poza granicami, gdy wrócą, czuli, że są właśnie u siebie.

Konferencja poświęcona ocenie powstań śląskich na forum międzynarodowym była jednym z najważniejszych wydarzeń naukowych związanych z obchodami 100-lecia powstań śląskich, a wygłoszone referaty opublikowane zostały w czasopiśmie „Zaranie Śląskie” 2019 nr 5.

Program konferencji:

1. prof. Ryszard Kaczmarek, *Państwo polskie i polska opinia publiczna wobec problemu Górnego Śląska w latach 1918–1922*
2. prof. Klaus Ziemer, *Polska w polityce zagranicznej Rzeszy Niemieckiej od 1918 roku do układu w Rapallo*
3. dr hab. Zygmunt Woźniczka, *Czy Powstania Śląskie wpisywałyby się w tradycję polskich powstań narodowych?*
4. prof. Teresa Kulak, *Śląskie (wrocławskie) reakcje na wydarzenia na Górnym Śląsku w latach 1918–1922*
5. dr Jim Bjork, *The Upper Silesian Question and the Anglophone Public Sphere*
6. prof. Jan Rychlik / dr hab. Krzysztof Nowak, *Czechosłowacja wobec problemu kształtowania się granic po I wojnie światowej na Śląsku*
7. prof. Jan Żaryn, *Stolica Apostolska wobec kwestii górnośląskiej w latach 1919–1921*
8. prof. Tomasz Schramm, *Francja a polska polityka zagraniczna 1919–1921*

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA POŚWIĘCONA OCENIE HISTORYCZNEJ POWSTAŃ ŚLĄSKICH I PLEBISCYTU NA GÓRNYM ŚLĄSKU

1919–1920–1921

19 listopada
2019 roku
(wtorek)

Sala Sejmowa
Gmach Sejmu Śląskiego
ul. Jagiellońska 25
w Katowicach

godz. 10.00

 Śląskie. **BS**
Biblioteka Śląska
Biblioteka Śląska jest instytucją kultury Samorządu Województwa Śląskiego

 100-LECIE
POWSTAN ŚLĄSKICH
1919-1920-1921

Profesor Ryszard Kaczmarek inauguruje Konferencję w Sali Sejmu Śląskiego

Referaty wygłaszają profesor Teresa Kulak oraz dr Jim Bjork

Referaty wygłaszają profesor Klaus Ziemer i profesor Tomasz Schramm